

SPORAZUM

IZMEĐU

VLADE CRNE GORE

I

VLADE REPUBLIKE FRANCUSKE

O

SARADNJI U DOMENU ODBRANE

Vlada Crne Gore

i

Vlada Republike Francuske,

u daljem tekstu „Strane“,

U skladu sa Sporazumom između država potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o statusu svojih snaga, potpisanim u Londonu 19. juna 1951., u daljem tekstu „NATO SOFA“,

U skladu sa Sporazumom između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o razmjeni i recipročnoj zaštiti povjerljivih informacija, potpisanim u Parizu 21. decembra 2017., u daljem tekstu „Bezbjednosni sporazum“,

Oslanjajući se na ciljeve i principe Povelje Ujedinjenih Nacija,

Želeći da doprinesu miru i bezbjednosti u Evropi,

U skladu sa voljom da prodube i prošire svoju bilateralnu saradnju u domenu odbrane,

dogovorile su se o sljedećem:

Član 1

U cilju ovog sporazuma, pojmovi imaju sljedeće značenje:

- 1) „Snage“: jedinice ili formacije oružanih snaga na kopnu, u vazduhu, na moru ili bilo kog drugog državnog vojnog kora, kao i vojne službe podrške jedne ili druge Strane;
- 2) „Članovi personala“: pripadnici snaga jedne od Strana, kao i civili koji su dio personala jedne od Strana a zaposleni su u ministarstvima nadležnim za oblast odbrane i prisutni na teritoriji države druge Strane shodno ovom sporazumu;
- 3) „Izdržavano lice“: supružnici i djeca Članova personala, koji su izdržavani u skladu s propisima Strane porijekla;
- 4) „Strana porijekla“: Strana koja je poslala Članove personala na teritoriju druge Strane u cilju ostvarivanja saradnje u skladu s ovim sporazumom;
- 5) „Strana prijema“: Strana na čijoj teritoriji se nalaze, borave ili su u tranzitu, Snage ili Članovi personala Strane porijekla, u cilju ostvarivanja saradnje predviđene ovim sporazumom.

Član 2

- 1) Shodno ovom sporazumu, Strane se obavezuju da će razvijati saradnju u domenu odbrane, i definisati principe prema kojima će se ta saradnja sprovoditi.
- 2) Sprovođenje ove saradnje u djelu zavisi najviše od nadležnosti ministarstava odbrane dviju Strana, koji mogu da saraduju sa ostalim ministarstvima i institucijama naročito onih koji su odgovorni za pitanja bezbjednosti.
- 3) Modaliteti sprovođenja ovog sporazuma u djelu, mogu se definisati putem sporazuma između Strana ili naročitim dogovorima između nadležnih ministarstava.

Član 3

- 1) Domen saradnje tiče se posebno:
  - a) politike odbrane;
  - b) organizacije i funkcionisanja oružanih snaga;
  - c) naoružanje, posebno na istraživanje i razvoj, kao i na nabavke odbrambene i bezbjednosne opreme;
  - d) međunarodnih mirovnih, humanitarnih operacija i aktivnosti vježbi;
  - e) aktivnosti obuke;
  - f) topografije i vojne kartografije;
  - g) propisa u oblasti odbrane.
- 2) Strane mogu da se dogovore o bilo kojem drugom domenu saradnje.

Član 4

Saradnja u domenima definisanim u članu 3 ovog sporazuma odvija se kroz realizaciju sljedećih aktivnosti:

- a) razmjene, posjete, stažiranje, kratki ili dugi boravci Članova personala;
- b) slanja ili razmjene službenika – tehničkih eksperata;
- c) konsultacije, konferencije, seminari i drugi sastanci od zajedničkog interesa;
- d) obuke, školovanja, kursevi, specijalizacije i ostali oblici naučnog usavršavanja;
- e) učešće posmatrača na vojnim vježbama i manevrima;
- f) razmjene iskustava i informacija od zajedničkog interesa za obje Strane i svih ostalih oblika saradnje koji su dogovoren zajedničkim dogовором između Strana.

Član 5

- 1) Bilateralni razgovori o aktuelnim političko-vojnim temama, kao i o pitanjima bilateralne saradnje, biće organizovani prema potrebi.
- 2) Bilateralnim razgovorima će koprešedavati nadležno lice iz ministarstva odbrane svake Strane. Oni će se odvijati u mjeri u kojoj to bude moguće, u prisustvu izaslanika odbrane svake

Strane i, u zavisnosti od tema koje se obraduju, službenika, predstavnika ministarstava odbrane i oružanih snaga ili kompetentnih eksperata.

3) Sve teme koje imaju za cilj jačanje saradnje u smislu ovog sporazuma, mogu biti dio bilateralnih razgovora nakon odobrenja oba kopredsjednika. Dnevni red se uspostavlja prije bilateralnih razgovora.

4) Tokom bilateralnih razgovora, ministarstva odbrane utvrđuju stepen realizacije saradnje tokom proteklog perioda.

Član 6

Članovi personala Strane porijekla, prisutni na teritoriji Strane prijema po osnovu ovog sporazuma, neće ni u kojem slučaju učestvovati u operacijama očuvanja ili ponovnog uspostavljanja javnog reda ili bezbjednosti, te ne smiju biti povezani sa pripremom ili izvršenjem ratnih operacija, niti učestvovati u akcijama za očuvanje ili ponovno uspostavljanje nacionalnog suvereniteta, osim ako Strane to unaprijed pisanim putem ne odluče drugačije.

Član 7

Svaka Strana pokriva troškove nastale učešćem svojih Članova personala u aktivnostima koje se sprovode u okviru saradnje predviđene ovim sporazumom, uključujući troškove koji su vezani za boravak Članova personala na teritoriji Strane prijema, osim ako se Strane drugačije ne dogovore putem sporazuma ili naročitog dogovora između svojih nadležnih ministarstava.

Član 8

- 1) Svaka Strana je odgovorna za medicinsku pomoć Članovima svog personala i za svoju medicinsku evakuaciju.
- 2) U hitnim slučajevima, Strana prijema, u mjeri u kojoj to dozvoljavaju njeni kapaciteti, pruža medicinsku pomoć Članovima personala Strane porijekla po principu nadoknade ili medicinskog osiguranja ili im pomaže da dođu do civilnih medicinskih institucija.
- 3) Ukoliko se ukaže potreba, nadležni organi Strana mogu precizirati modalitete medicinske podrške.

Član 9

Razmjena i zaštita informacija kojima je određen stepen tajnosti će se sprovoditi u skladu sa Bezbjednosnim sporazumom.

Član 10

Status Članova personala i izdržavanih lica Strane koji borave na teritoriji druge Strane u okviru sproveđenja ovog sporazuma, regulisan je odredbama NATO SOFA sporazuma.

Član 11

- 1) Smrt Člana personala Strane porijekla na teritoriji Strane prijema, konstatuje se u skladu sa važećim zakonodavstvom u Strani prijema od strane ovlašćenog ljekara koji može da izda smrtnicu.
- 2) Strana prijema što je prije moguće šalje vlastima Strane porijekla ovjerenu kopiju smrtnice.
- 3) Kada sudske vlasti Strane prijema daju nalog da se izvrši autopsija preminulog, na inicijativu ili zahtjev Strane porijekla, autopsiju izvršava ljekar kojeg te vlasti odrede. Nadležne vlasti Strane porijekla ili ljekar kojeg one odrede, mogu da asistiraju pri autopsiji ukoliko to zakonodavstvo Strane prijema dozvoljava.
- 4) Nadležne vlasti Strane porijekla mogu da preuzmu preminulog Člana svog personala čim za to dobiju ovlašćenje od strane nadležnih vlasti Strane prijema. Transport tijela se izvršava u skladu sa zakonodavstvom Strane prijema.

Član 12

- 1) Svaka od Strana odustaje od svakog zahtjeva za nadoknadu prema drugoj Strani, kao i prema Članovima personala te Strane, za štete na njenoj imovini ili nanesene nekom Članu njenog personala u službi ili prilikom vršenja službe u okviru ostvarivanja saradnje.
- 2) Prethodna odredba se ne primjenjuje u slučaju teške ili namjerne greške. Pod teškom greškom se podrazumijeva gruba greška ili ozbiljan propust. Pod namjernom greškom se podrazumijeva greška učinjena sa očiglednom namjerom počinjocu da izazove štetu. Određivanje teškog ili namjernog karaktera greške se obavlja sporazumno između Strana.
- 3) Za štete koje je imovini ili licima treće strane nanio Član personala Strane porijekla djelima ili propustima u službi ili prilikom vršenja službe, Strana prijema će zamenjuje Stranu porijekla pred sudom.
- 4) Strane su odgovorne za pokrivanje troškova nadoknade za štetu nanesenu trećim licima, prema sljedećem rasporedu:
  - i. Kada se šteta može pripisati samo jednoj Strani, ta Strana obezbjeđuje isplatu ukupnog iznosa odštete;
  - ii. Kada se šteta može pripisati objejma Stranama, a ne može se precizno odrediti dio odgovornosti svake Strane, ili se ona ne može precizno pripisati jednoj ili drugoj Strani, Strane dijele iznos nadoknade na jednakе dijelove;
  - iii. Kada se šteta može pripisati objejma Stranama a dio odgovornosti svake Strane se može precizno odrediti, Strane dijele iznos nadoknade proporcionalno toj odgovornosti.
- 5) Strane određuju sporazumno pripisivanje štete i odgovarajući iznos nadoknade.

Član 13

Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog sporazuma, Strane će riješiti kroz konsultacije.

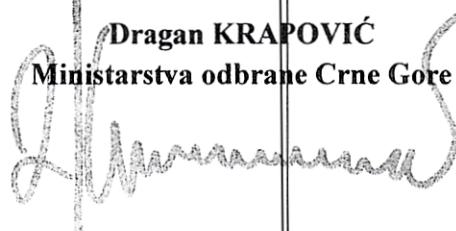
Član 14

- 1) Ovaj sporazum stupa na snagu danom prijema posljednjeg pisanog obavještenja kojim Strane obavještavaju jedna drugu, putem diplomatskih kanala, o završetku svojih internih zakonskih procedura potrebnih za stupanje na snagu ovog sporazuma.
- 2) Ovaj sporazum se može izmijeniti u svakom trenutku, pisanim putem, uz zajednički dogovor Strana.
- 3) Svaka Strana može pisanim putem da raskine ovaj sporazum. U tom slučaju, on prestaje da važi šest mjeseci od trenutka kada druga Strana primi obavještenje o raskidu.
- 4) Prestanak važenja ili raskid ovog sporazuma ne oslobađa Strane od ispunjavanja dužnosti ugovorenih tokom trajanja njegove primjene.
- 5) Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Crne Gore i ministra odbrane Republike Francuske o saradnji u oblasti odbrane, potpisani u Parizu 9. maja 2014. prestaje da važi na dan stupanja na snagu ovog sporazuma.

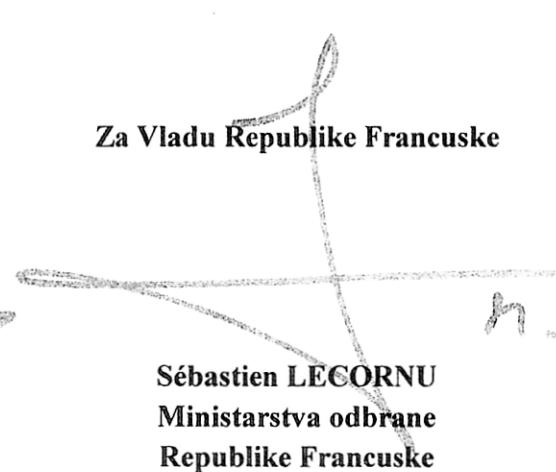
U PÖTVRDU ČEGA, dolje potpisani, ovlašćeni od strane svoje Vlade, potpisali su ovaj sporazum.

Sačinjeno u , dana , u dva originalna primjerka, na crnogorskom i francuskom jeziku pri čemu su obje verzije podjednako važeće.

Za Vladu Crne Gore

Dragan KRAPOVIĆ
Ministarstva odbrane Crne Gore

Za Vladu Republike Francuske

Sébastien LECORNU
Ministarstva odbrane
Republike Francuske